

BOSNA I HERCEGOVINA
APELACIONI SUD BRČKO DISTRIKTA
BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 96 o U 151887 24 UŽ
Brčko, 27. august 2024. godine

U IME BRČKO DISTRIKTA BOSNE I HERCEGOVINE!

Apelacioni sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine u vijeću sastavljenom od sudija Vuka Lučića, kao predsjednika vijeća, Šejle Drpljanin i Amele Mustafić, kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužitelja M.M. iz B., zastupan po punomoćniku Teodoru Gavriću, advokatu iz Brčkog, protiv tužene Apelacione komisije Kancelarije gradonačelnika Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, radi poništenja rješenja tužene broj predmeta: UP-II-05-000010/22, broj akta: 01.7-1187SGI-003/22 od 13. oktobra 2022. godine, odlučujući o žalbi tužitelja izjavljenoj protiv presude Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 o U 151887 22 U od 18. aprila 2024. godine, na sjednici vijeća održanoj dana 27. augusta 2024. godine donio je slijedeću

P R E S U D U

Žalba tužitelja M.M. se odbija kao neosnovana i presuda Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 o U 151887 22 U od 18. aprila 2024. godine POTVRĐUJE.

Obrazloženje

Presudom Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 o U 151887 24 UŽ od 18. aprila 2024. godine (u daljem testu prvostepeni sud i prvostepena presuda), tužba tužitelja M.M. iz B. (u daljem tekstu tužitelj) odbijena je u cijelosti kao neosnovana.

Protiv navedene presude žalbu je blagovremeno izjavio tužitelj zbog „povrede odredaba spora, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primjene materijalnog prava“, s prijedlogom da ovaj sud žalbu usvoji i prvostepenu presudu ukine i predmet vrati „Osnovnom sudu na ponovno suđenje ili da eventualno prvostepenu presudu preinači, tako što će uvažiti tužbeni zahtjev tužioca u cijelosti, te tužiocu dosuditi troškove prvostepenog spora, sastava ova žalbe i takse na istu“, a što je opredijelio u iznosu od 1.125,00 KM (na ime sastava žalbe i paušalne nagrade, uz iznos takse na žalbu).

Tužena Apelaciona komisija Kancelarije gradonačelnika Brčko distrikta Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu tužena) nije dostavila odgovor na žalbu tužitelja.

Nakon što je prvostepenu presudu ispitao u smislu odredbe člana 341. Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko

distrikta Bosne i Hercegovine“ broj 28/18 i 6/21 - u daljem tekstu Zakon o parničnom postupku) u vezi sa odredbom člana 32. Zakona o upravnim sporovima Brčko distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“ broj 4/00 i 1/01 - u daljem tekstu Zakon o upravnim sporovima), ovaj sud je odlučio kao u izreci iz razloga koji slijede.

Pobijanom presudom prvostepeni sud je, na osnovu odredbe člana 31. stav (2) Zakona o upravnim sporovima, tužbu tužitelja kojom je tražio da sud poništi rješenje tužene broj predmeta: UP-II-05-000010/22, broj akta: 01.7-1187SGI-003/22 od 13. oktobra 2022. godine, kojim je odbijena žalba tužitelja podnesena zbog ćutanja uprave Fonda zdravstvenog osiguranja Brčko distrikta BiH koji je odlučivao o njegovom zahtjevu za pristup informacijama od 1. septembra 2022. godine tražeći da mu se odobri i dostavi Ugovor o nabavci goriva za potrebe Fonda zdravstvenog osiguranja broj: 015-180/1-3230/22-2 od 4. oktobra 2022. godine, odbio kao neosnovanu jer je razmotrivši navode iz tužbe i odgovora na tužbu, te provedeni upravni postupak koji je prethodio ovoj tužbi, tužitelj žalbu tuženoj podnio 6. oktobra 2022. godine, pa cijeneći da je prvostepeni upravni akt donesen 4. oktobra 2022. godine rješenjem broj: 015-180/1-3230/22-2 kojim je tužitelju/podnositelju zahtjeva odobren pristup informacijama, uvid i besplatno kopiranje ugovora (a koje rješenje je tužitelj zaprimio 7. oktobra 2022. godine), prvostepeni sud je zaključio da kašnjenje u dostavljanju tražene informacije od nekoliko dana, u konačnom, nije bilo od utjecaja za zaštitu tužiteljevih prava, pa iako je njegova žalba u ovom slučaju, trebala biti odbačena u skladu sa odredbom člana 220. stav (1) Zakona o upravnom postupku, a ne odbijena, takav propust nije bio od značaja za drugačiju odluku suda, jer i sa odbacivanjem i odbijanjem žalbe, nastupaju iste pravne posljedice za tužitelja. Obzirom da je tužena žalbu tužitelja/podnositelja žalbe odbila, to prema mišljenju prvostepenog suda, tužena nije bila u obavezi izjašnjavati se o troškovima upravnog postupka jer je takva odluka već sadržana u dispozitivu odnosno podrazumijeva da je zahtjev za naknadu troškova odbijen, pa kako je i sam prvostepeni sud tužbu tužitelja odbio, to nije posebno izrekom prvostepene presude odlučivao o troškovima upravnog spora.

Ovo su u bitnom razlozi koji su prvostepeni sud opredijelili na donošenje odluke sadržane u izreci prvostepene presude.

Tužitelj u žalbi izjavljenoj protiv prvostepene presude, u biti, ukazuje da je izreka protivrječna razlozima navedenim u obrazloženju jer prvostepeni sud potvrđuje ispravnost tužiteljevog stajališta/tvrdnje da je izjavljena žalba zbog ćutanja uprave trebala biti odbačena, a ne odbijena, da nisu iste pravne posljedice koje za stranku nastupaju u te dvije pravne situacije jer se u prvoj (situaciji) postupak završava „jer nema procesnih pretpostavki za meritornu odluku o osnovanosti zahtjeva“, dok se u drugom slučaju „meritornom odlukom odlučuje o osnovanosti zahtjeva“, da je tužena trebala, u konkretnom slučaju, donijeti procesnu odluku pozivajući se na stavove izražene u odluci Apelacionog suda Brčko distrikta BiH broj 96 o U 145642 23 UŽ i 96 o U 145645 23 UŽ. Tužitelj je također istakao da smatra da se u ovom predmetu imao primijeniti rok propisan odredbom člana 203. stav (1) Zakona o upravnom postupku zbog čega je nastupilo ćutanje uprave, a što je prvostepeni sud naveo i u presudi broj 96 o U 151148 22 U od 12. marta 2024. godine, te naglasio da se prvostepeno rješenje po zahtjevu stranke mora, ne samo donijeti, nego i stranci dostaviti u okviru rokova pobliže propisanih zakonom. Tužitelj daljim žalbenim navodima podsjeća da je u tužbi tražio i da „mu se nadoknade troškovi zastupanja u upravnom postupku“ kao i da mu se dosude troškovi takse na tužbu i presudu po odluci suda, te potraživao i troškove

upravnog spora, pri čemu prvostepeni sud nije izrekom pobijane presude uopšte odlučio o postavljenom zahtjevu „odnosno nije riješio o zahtjevu za naknadu troškova upravnog spora“. Ukazao je da mu je poznat stav Apelacionog suda Brčko distrikta BiH izražen u presudi broj: 96 o U 145642 23 Už zbog čega traži da Apelacioni sud ponovo „podrobnije preispita svoj stav oko pitanja – da li je prvostepeni sud u situaciji kada je tužba odbijena kao neosnovana obavezan da u izreci presude riješi o troškovima postupka“, tim prije što je odredbom člana 130. stav (4) Zakona o parničnom postupku izričito propisano da o zahtjevu za naknadu troškova sud odlučuje u presudi ili rješenju kojim se završava postupak pred tim sudom.

Odluka prvostepenog suda je pravilna.

Nije u pravu tužitelj kada ukazuje na protivrječnost izreke prvostepene presude i obrazloženja sadržanog u istoj, a u odnosu na činjenicu da li je žalbu u upravnom postupku, izjavljenu zbog ćutanja uprave, trebalo odbaciti ili odbiti. Naime, niti za ovo žalbeno vijeće nema dileme da je tužena, nakon prijema žalbe tužitelja, a izjavljene zbog ćutanja prvostepenog upravnog organa (Fonda zdravstvenog osiguranja Brčko), primarno nakon poduzimanja radnji kako joj to nalaže odredba člana 227. stav (1) Zakona o upravnom postupku (tužena pribavila sve spise predmeta i pismeno izjašnjenje zbog kojih rješenje nije doneseno u roku), a po saznanju (proizilazi iz izjašnjenja prvostepenog upravnog organa) da je prvostepeni organ dva dana prije izjavljene žalbe drugostepenom organu, donio rješenje (prvostepeno rješenje doneseno 4. oktobra 2022. godine, žalba izjavljena 6. oktobra 2022. godine), žalbu tužitelja trebao u skladu sa odredbom člana 220. stav (1) Zakona o upravnom postupku odbaciti, a ne odbiti. Ovo iz razloga što je tužitelju po njegovom zahtjevu donesenim prvostepenim rješenjem, u cijelosti udovoljeno (omogućen mu je pristup traženim informacijama), a iz kog razloga je otpao pravni osnov odnosno tužitelj je izgubio pravni interes za ostanak kod izjavljene žalbe zbog ćutanja uprave jer je odluka po njegovom zahtjevu donesena, te je njegovom zahtjevu u cijelosti udovoljeno.

Jasne su razlike u pogledu terminoloških pravnih radnji odbacivanja žalbe i odbijanja žalbe na koje tužitelj u žalbi ukazuje, međutim, tužitelj niti u jednom dijelu ne ukazuje zašto je takva odluka tužene bila od utjecaja na konačnu pravilnost i zakonitost odlučivanja tužene. Činjenica da tužena žalbu tužitelja nije odbacila, nije od suštinskog značaja za ishod izjavljene žalbe u pogledu posljedica koje proizvodi, primarno iz razloga što je tužitelj žalbu izjavio zbog ćutanja uprave odnosno propusta donošenja upravnog akta u zakonom propisanom roku zbog čega je imao pravni interes za podnošenje žalbe drugostepenom organu koji je otpao momentom donošenja prvostepenog rješenja kojim je njegovom zahtjevu udovoljeno, zbog čega i prema stajalištu ovog vijeća za tužitelja nastupanju identične pravne posljedice bilo da je doneseno procesno rješenje ili kada je meritorno odlučeno o podnesenoj žalbi tužitelja, kao što je u konkretnom slučaju.

Nadalje, iz utvrđenja prvostepenog suda, kao i spisa predmeta je vidljivo da je tužitelj dana 1. septembra 2022. godine podnio zahtjev za pristup informacijama i tražio dostavljanje ugovora zaključenim sa pravnim licem i to „Brčko gas“ d.o.o. Kako se konkretna upravna stvar imala riješiti i primjenom Zakona o slobodi pristupa informacijama Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“ brojevi 28/00, 45/06, 102/09, 62/11 i 100/13 – u daljem tekstu Zakon o slobodi pristupa informacijama), a koji zakon je lex specialis propis koji svakom fizičkom ili pravnom licu daje pravo pristupa informacijama pod kontrolom javnog organa koje

predstavljaju javno dobro od vrijednosti i to u najvećoj mogućoj mjeri u skladu sa javnim interesom, te kako je odredbom člana 7. Zakona o slobodi pristupa informacijama propisano da u slučajevima kada zahtjev za pristup informacijama uključuje povjerljive komercijalne interese treće strane, nadležni javni organ ima obavezu dopisom, po hitnom postupku, obavijestiti treću stranu o pojedinostima zahtjeva kada se trećoj strani ostavlja rok od 15 dana od prijema tog dopisa, da dostavi svoj odgovor i navede razloge o šteti koja bi proistekla iz objavljivanja informacija ili svoj odgovor ne dostavi u tom roku, kada javni organ pristupa rješavanju zahtjeva stranke, tada nije u pravu tužitelj kada ukazuje da je prvostepeni organ predmetno rješenje po njegovom zahtjevu trebao donijeti u roku od 15 dana koji rok je propisan odredbom člana 203. stav (1) Zakona o upravnom postupku, nego je pravilno tumačenje tužene da taj rok iznosi 30 dana kako je propisano stavom (2) istog člana.

Od značaja za odlučivanje ovog suda nije niti pozivanje tužitelja na odluku Osnovnog suda Brčko distrikta BiH broj: 96 o U 151148 22 U od 12. marta 2024. godine, prije svega iz razloga što je u tom predmetu, činjenično pravne argumentacije i osnova koji su izneseni u tužbi i odgovoru na tužbu, rješenje trebalo donijeti i dostaviti stranci u roku od 15 dana od dana podnošenja zahtjeva, a pri čemu je, kako to zapaža ovo vijeće, prvostepeni sud i u ovom slučaju tužbu zbog ćutanja uprave odbio jer je naknadno doneseno rješenje po zahtjevu stranke.

Dakle, cijeneći da je prvostepeni organ datum prijema dopisa upućenog „Brčko gas“ d.o.o. Brčko saznao tek povratom dostavnice dana 4. oktobra 2022. godine, da je bez odlaganja, istog dana donio rješenje kojim tužitelju odobrava pristup informacijama i omogućava mu uvid i besplatno kopiranje traženog dokumenta/ugovora, da je tužitelj žalbu zbog ćutanja uprave podnio 6. oktobra 2022. godine (dva dana nakon izrade/donošenja prvostepenog rješenja kojim je udovoljeno njegovom zahtjevu), a koje rješenje je zaprimio 7. oktobra 2022. godine, tada je očigledno otklonjena ćutnja uprave, zbog čega je i sam tužitelj izgubio pravni interes za rješavanje pravne stvari na koju se izjavljenom žalbom ukazivalo (zahtjev za donošenjem rješenja). U takvom slučaju, obzirom da rješavanje nije zahtijevalo odlučivanje o ćutanju uprave koja je u međuvremenu otklonjena, te zbog nepostojanja pravnog interesa tužitelja za dalje postupanje, tada je tužena kao drugostepeni upravni organ bila dužna postupiti u skladu sa odredbom člana 220. stav (1) Zakona o upravnom postupku i žalbu odbaciti kao nedopuštenu, a pri čemu okolnost da je postupila po odredbi člana 221. istog Zakona, nije bilo od utjecaja na pravilnost konačnog odlučivanja.

I pored zahtjeva tužitelja za detaljnije sagledavanje ove pravne stvari, Apelacioni sud ostaje kod svog ranije iskazanog stajališta, odnosno da je sa aspekta zaštite prava podnositelja zahtjeva/stranke u ovom upravnom postupku, od značaja konačno rješavanje organa uprave, pri čemu kašnjenje u donošenju i dostavljanju odluke, u konkretnom sedam dana, u konačnom nije bilo od značaja za zaštitu tužiteljevih prava, prije svega prava na odluku o podnesenom zahtjevu kom je u cijelosti udovoljeno.

Nema mjesta ni žalbenim navodima tužitelja kojim ističe da prvostepeni sud u izreci pobijane presude nije odlučivao o njegovom tužbenom zahtjevu kojim je tražio da mu se nadoknade troškovi upravnog postupka i upravnog spora, odnosno da isti sud nije postupio u skladu sa odredbom člana 130. stav (4) Zakona o parničnom postupku.

Osnovni kriterij prema kom se određuje koja stranka će snositi troškove postupka jeste kriterij uspjeha u parnici/sporu. Slijedom sadržaja odredbe člana 120. stav (1) Zakona o parničnom postupku, koja odredba se shodno odredbi člana 32. Zakona o upravnim sporovima primjenjuje u ovom upravnom sporu, stranka koja je pokrenula parnicu/spor i u cjelini parnicu/spor izgubila, dužna je u konačnom snositi svoje troškove, kao i troškove nastale na strani protivne stranke. Da bi sud o tako nastalim troškovima mogao odlučivati, neophodno je da stranke u toku postupka blagovremeno svoje troškove opredijele. Pa kako je u konkretnom tužitelj (koji je svoje troškove opredijelio), upravni spor izgubio u cijelosti, a sa druge strane tužena nije opredijelila troškove upravnog spora, to prvostepeni sud nije imao osnova da izrekom presude posebno odlučuje o troškovima upravnog spora, jer tužitelj, koji je kao stranka spor izgubio, ne ostvaruje pravo na naknadu troškova upravnog spora (dužan ih je sam snositi), a što je prvostepeni sud u obrazloženju svoje odluke, postupajući u skladu sa odredbom člana 311. u vezi sa odredbom člana 120. stav (1) Zakona o parničnom postupku jasno i obrazložio.

Stoga, nepotrebno je odlučivati o tužiteljevom zahtjevu za naknadu troškova postupka u situaciji kad je tužiteljeva tužba u cijelosti neosnovana odnosno kada je tužitelj u cijelosti izgubio spor jer je tužiteljev zahtjev za naknadu troškova postavljen samo za slučaj njegovog uspjeha u sporu, djelomičnog ili u cijelosti, pa kako tužitelj u konkretnom nije uspio u sporu, odluka prvostepenog suda kojom se odbija tužba kao neosnovana u sebi već sadrži odnosno podrazumijeva da je zahtjev tužitelja za naknadu troškova upravnog spora odbijen kao neosnovan (odbijeni su svi zahtjevi sadržani u tužbi, pa tako i zahtjev za naknadu troškova upravnog spora).

Kako nisu osnovani žalbeni razlozi i navodi tužitelja, te cijeneći da prvostepeni sud nije počinio povrede postupka o kojima ovaj sud vodi računa po službenoj dužnosti, valjalo je primjenom odredbe člana 346. Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, u vezi sa odredbom člana 32. Zakona o upravnim sporovima Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, žalbu tužitelja odbiti i presudu prvostepenog suda potvrditi, odnosno odlučiti kao u izreci ove presude.

PREDSJEDNIK VIJEĆA

Vuk Lučić